

Informatiebundel **Benedengrens - ondergrens**

Achtergrondinformatie over - ***Benedengrens - ondergrens***

In deze bundel verzamelen we ook zoekacties uit andere databanken.

Zoekacties:

- [Google](#)
- [Vocvo-bibliotheekcatalogus](#)

Inhoud

Google

- [Kennispockets](#)
- [Benedengrens++educatie+van+licht+verstandelijk+volwassenen+gehandicapten](#)
- [Jeugdigen en \(jong\)volwassenen met een licht verstandelijke beperking](#)
- [Onderzoeksgroepen](#)
- [Social Inclusion Students with Disabilities in Higher Education](#)
- [Stichting Disability Studies in Nederland](#)
- [Studeren met een verstandelijke beperking in het hoger onderwijs?](#)

Vocvo-bibliotheekcatalogus

Artikel

- [Lukido : eenvoudige weg naar veel mogelijkheden : over luisteren, kijken en doen als uitgangspunten voor leren](#)

Boek

- [Adults with learning difficulties : education for choice & empowerment : a handbook of good practice](#)
- [Begaafdheid : een hoofdstuk uit de \(ortho\)pedagogische mythologie](#)
- [Beneden de grens : mogelijkheden en beperkingen voor Open Scholen m.b.t. de educatie van licht verstandelijk gehandicapten](#)
- [De benedengrens : aanzet tot discussie over de plaats van licht mentaal gehandicapten in de basiseducatie](#)
- [De benedengrens : op zoek naar handvatten om er in de basiseducatie - meer bepaald in groepen Nederlands moedertaal - mee om te gaan](#)
- [Beneden de grens : beperkingen en mogelijkheden voor de centra Basiseducatie m.b.t. de educatie van licht verstandelijk gehandicapten](#)
- [Bibopener : een keuzelijst eenvoudige materialen voor cursisten basiseducatie](#)
- [Effecten van een sociaal-redzaamheidsprogramma voor zwakbegaafde jongeren](#)
- [Een ervaring alleen volstaat niet om tot leren te komen : ervaringsleren en zwakbegaafden](#)
- [Handboek : orthopedagogische hulpverlening 1 : een orthopedagogisch perspectief op kinderen en jongeren met problemen](#)
- [Integration for adults with learning difficulties : contexts and debates](#)
- [Kan de drempel nog iets lager? : startfase van een VFIK-project vanuit het Liers Leerhuis](#)
- [KunstWerk\(t\) in de tertiaire sector : evaluatieonderzoek naar ervaringsleren met theatrale werkvormen](#)
- [Licht mentaal gehandicapten : een werkbare doelgroep?](#)
- [Mediërend agogisch handelen : een cognitieve benadering van volwassenen met verstandelijke beperkingen](#)
- [Mensen met een handicap : modellen tussen theorie en praktijk](#)
- [Moeilijk-lerenden leren werken](#)
- [Moving ahead : a new handbook for tutors helping adults with learning difficulties](#)
- [Onbeperkte toegang : educatief werken met personen met een handicap](#)
- [Een oriëntatiegroep met zwakbegaafden : konkreter maken van de 'benedengrens' in alfabetisering : verslag en evaluatie](#)
- [Relationele en seksuele vorming : een overzicht van leermiddelen voor onderwijs en vormingswerk](#)
- [Self advocacy and adults with learning difficulties : contexts and debates](#)
- [Tot leren in staat : de invloed van basiseducatie op de sociale redzaamheid van licht verstandelijk gehandicapten](#)
- [Van rollenspel naar realiteit : training in sociale vaardigheden volgens de Goldsteinmethodiek in de basiseducatie](#)
- [Werken met 'licht mentaal gehandicapten' in basiseducatie : problemen en aandachtspunten](#)
- [Bouwen aan leren leren : cognitieve leerbevordering bij kinderen met risico op ontwikkelings- of leerstoornissen](#)

- [Denken kun je leren : theorie en methoden van Feuerstein](#)
- [Een ervaringsverslag : werken op een Feuersteinse manier bij beginnende alfagroepen aan de hand van de opleiding : instrumenteel verrijkings programma](#)
- [Experience of mediated learning : an impact of Feuerstein's theory in education and psychology](#)
- [Mediërend agogisch handelen : een cognitieve benadering van volwassenen met verstandelijke beperkingen](#)
- [Een minuutje ... ik denk na! : Feuerstein als rode draad binnen Spreekrecht als cursus. Algemeen beeld over hoe werken op een Feuersteinse manier](#)

[Nieuw INFOBOX](#)

[Infotheek](#)

[Google](#)

Kennispockets

Handige themaboekjes in print of digitaal, die je antwoord geven op de op de meest gestelde vragen van het desbetreffende thema. De pockets zijn zowel digitaal als in een geprinte versie beschikbaar.

- [Verstandelijke beperking en eigen invloed](#)
- [Verstandelijke beperking & communicatie](#)
- [Verstandelijke beperking & sociale netwerken](#)
- [Licht verstandelijke beperking](#)

Bron <https://www.klik.org/kennispockets>

[Benedengrens+educatie+van+licht+verstandelijk+volwassenen+gehandicapt](#)

Bron

https://scholar.google.be/scholar?hl=nl&as_sdt=0%2C5&as_vis=1&q=benedengrens+educatie+van+licht+verstandelijk+volwassenen+gehandicapt&btnG=

Jeugdigen en (jong)volwassenen met een licht verstandelijke beperking

Kenmerken en de gevolgen voor diagnostisch onderzoek en (gedrags)interventies

Jolanda Douma februari 2018

Bron

<https://www.kennispleingehandicaptensector.nl/images/KGS/images/Nieuws/2018/jeugd-licht-verstandelijke-beperking-interventies.pdf>

Onderzoeksgroepen

Wat onderzoekt het netwerk en waarom?

Als we nagaan wat participatie van mensen met een beperking en/of verwanten binnen projecten oplevert, dan kunnen we dit voor projectleden met en zonder beperking beter vormgeven.

Bron <https://www.kennispleingehandicaptensector.nl/onderzoek/>

Social Inclusion Students with Disabilities in Higher Education

Editors Geert Van Hove, Minne Bakker and Alice Schippers

Bron <https://www.cogitatiopress.com/socialinclusion/issue/viewIssue/102/102>

Stichting Disability Studies in Nederland

Bron <https://disabilitystudies.nl/publicaties>

Studeren met een verstandelijke beperking in het hoger onderwijs?

door L. Schoeters - [Verwante artikelen](#)

“type 1: voor kinderen met een licht mentale handicap Buitengewoon Secundair Onderwijs voor volwassenen met een verstandelijke beperking.

Bron https://lib.ugent.be/fulltxt/RUG01/001/893/.../RUG01-001893821_2012_0001_AC.pdf

[Vocvo-bibliotheekcatalogus](#)

- Druk op de **BLAUWE titel** en je komt in de [Vocvo-webcatalogus](#):
 - meer informatie over het document
 - de mogelijkheid om het document op te vragen

[Artikel](#)

[c:vocv:4517](#)

[Lukido : eenvoudige weg naar veel mogelijkheden : over luisteren, kijken en doen als uitgangspunten voor leren](#)

[auteur] Dierendonck, Ronny. - ISSN 0773-6150 - 2001.

In: Vorming. - Jrg. 17 (2001-2002), nr. 1 ; p. 7-18

Het W.I.V. ontwikkelde een vormingsmethode gebaseerd op luisteren, kijken en doen (lu-ki-do) voor gebruik bij verstandelijk gehandicapten. Een vormingsactiviteit begint met sfeer-schepping en animatie. Informatie wordt aangebracht via een kringgesprek met ondersteuning van didactisch materiaal en een kijkhoek. Een diamontage herhaalt de informatie op een visuele manier.

Het doe-luik wordt aangepakt via een door de deelnemers voorbereide en nadien verwerkte excursie. Via herhaling en evaluatie wordt het leerproces versterkt. Ook voor het vormingswerk met een niet-verstandelijk gehandicapt publiek is deze methodiek bruikbaar. Eén van de onderliggende uitgangspunten is dat vorming plezierig moet zijn.

[Boek](#)

[c:vocv:132](#)

Adults with learning difficulties : education for choice & empowerment : a handbook of good practice

[auteur] Sutcliffe, Jeannie. - ISBN 0-335-09609-3 - Leicester : The National Institute of Adult Continuing Education (NIACE), 1991. - 189 p.

[c:vocv:137](#)

Begaafdheid : een hoofdstuk uit de (ortho)pedagogische mythologie

[auteur] van Gennep, Ad. - ISBN 90-6009-505-7 - Meppel [etc.] : Boom, 1981. - 176 p.

[c:vocv:2403](#)

Beneden de grens : mogelijkheden en beperkingen voor Open Scholen m.b.t. de educatie van licht verstandelijk gehandicapten

[auteur] Vanlangendonck, F. ; [auteur] Caproens, M.. - St.-Truiden : Open School voor Volwassenen Zuid-Limburg, 1996. - 32 p.

Met bijl. en lit. opg.

Infomap - Basededucatie is meer dan groepen begeleiden De ervaring leert dat lees- en schrijfgroepen (NT1) onvoldoende antwoord geven op de vragen en verwachtingen van licht mentaal gehandicapten.

Deze publicatie is een poging om klaarheid te scheppen in een centrum voor basededucatie m.b.t. het probleem van de zg. ondergrens. Bovendien bevat ze elementen die bruikbaar zijn bij contacten met instellingen en diensten in het licht van een efficiëntere doorverwijzing.

[c:vocv:403](#)

De benedengrens : aanzet tot discussie over de plaats van licht mentaal gehandicapten in de baseducatie

[auteur] Van Hoof, Jan. - Antwerpen : Hoger Instituut voor Maatschappelijk Werk, 1992. - 51 p.

[c:vocv:2885](#)

De benedengrens : op zoek naar handvatten om er in de baseducatie - meer bepaald in groepen Nederlands moedertaal - mee om te gaan

[auteur] De Waele, Sabine. - Dendermonde : CBE De Leerhoek, 1995. - 25 p.

Met lit. lijst.

In reeks: Rapportage experimentele bijscholing baseducatie

[c:vocv:3068](#)

Beneden de grens : beperkingen en mogelijkheden voor de centra Basiseducatie m.b.t. de educatie van licht verstandelijk gehandicapten

[auteur] Vanlangendonck, Francis. - [Sint-Truiden] : CBE Zuid-Limburg, 1995. - 43 p.

Met lit. opg. en bijlagen

In reeks: Rapportage experimentele bijscholing basiseducatie

[c:vocv:456](#)

Bibopener : een keuzelijst eenvoudige materialen voor cursisten basiseducatie

[auteur] De Jongh, Anita ; [auteur] van Neyghem, Karin ; [auteur] Vangilbergen, Kathy ; [auteur] De Keyzer, Diane. - ISBN 90-74040-07-1 - Mechelen : Vlaams Ondersteuningscentrum voor de Basiseducatie (VOCB), 1992. - 290 p.

Bibopener is een losbladige, thematische, geïllustreerde keuzelijst van eenvoudig lees- en speelleermateriaal voor cursisten basiseducatie en andere zwakke lezers. De keuzelijst werd ontwikkeld in een samenwerkingsverband tussen de Stadsbibliotheek van Tienen, het Centrum voor Basiseducatie Hageland en het Tiens Vormingsinstituut en het VOCB.

Het is een losbladige kijklijst met op iedere pagina bovenaan een trefwoord, de titel van het boek, de auteur en de vindplaats. In het midden bevindt zich een foto van de omslag van het boek, onderaan een korte-inhoudsbeschrijving. De verhalen zijn geordend volgens inhoud, het informatief materiaal volgens thema's die aansluiten bij de ervaringswereld van de cursisten. Elk thema wordt verder ingedeeld door middel van trefwoorden.

Bibopener is losbladig zodat de lijst aan te passen is aan het specifieke aanbod van elke Nederlandstalige openbare bibliotheek. Er is een deel voor de begeleider waarin ondermeer tips worden gegeven voor het werken met de keuzelijst. Bovendien is er een bijlage voor de begeleider van personen met een mentale handicap.

[c:vocv:859](#)

Effecten van een sociaal-redzaamheidsprogramma voor zwakbegaafde jongeren

[auteur] Bleeker, Jan. - ISBN 90-265-1101-9 - Amsterdam [etc.] : Swets & Zeitlinger, 1990. - 150 p.

Met bijl. en lit. opg. - Met samenvatting in het Engels

In reeks: Sociaal-wetenschappelijke proefschriften relevant voor de hulpverlening ; 71

De auteur schetst in dit boek de ontwikkeling en effecten van een programma waarmee zwakbegaafde jongeren hun sociale redzaamheid kunnen vergroten. Het programma besteedt aandacht aan de volgende vaardigheden: kennismaken, luisteren, iets vragen, praatje beginnen, nee zeggen, iets bepraten, kritiek krijgen, kritiek geven en gevoelens uiten.

Zwakbegaafde jongeren die aan het programma hebben deelgenomen maken aanzienlijke vorderingen op het terrein van hun sociale redzaamheid.

[c:vocv:2443](#)

Een ervaring alleen volstaat niet om tot leren te komen : ervaringsleren en zwakbegaafden

[auteur] Bastiaensens, Marijke. - Antwerpen : Karel de Grote-Hogeschool (KdG), Katholieke Hogeschool Antwerpen, Departement Sociaal-agogisch werk, 1996. - 49 p.

Eindwerk - Met lit. opg.

[c:vocv:7677](#)

Handboek : orthopedagogische hulpverlening 1 : een orthopedagogisch perspectief op kinderen en jongeren met problemen

[auteur] Grietens, Hans ; [auteur] Vanderfaeillie, Johan ; [auteur] Hellinckx, Walter ; [auteur] Ruijsenaars, Wied. - ISBN13 9789033459788 - Leuven/Voorburg : Acco, 2001. - 425 p.

Orthopedagogen, psychologen, maatschappelijk werkers, artsen, sociaal-verpleegkundigen, schoolhoofden en veel andere beroepsgroepen worden vaak geconfronteerd met de pedagogische handelingsverlegenheid van ouders, leerkrachten, beroepsopvoeders. Uit de talrijke vragen waarmee de auteurs tijdens opleidingen en nascholingen voor diverse beroepsgroepen geconfronteerd worden blijkt de behoefte aan een boek dat op een snelle en bevattelijke manier informatie biedt. Een boek dat inzicht geeft in de verschillende problemen en handicaps die bij kinderen en jongeren voorkomen. Het is immers niet eenvoudig om een antwoord te geven op de specifieke opvoedingsbehoeften van die kinderen.

Naast algemene bijdragen over kinderen met gedragsproblemen, leerstoornissen, handicaps, enzovoort, wordt aandacht besteed aan bijzondere doelgroepen in de hulpverlening: jeugdige delinquenten, kinderen met autismespectrumstoornissen, vluchtelingenkinderen.

Dit handboek is een informatiebron voor iedereen die beroepshalve met pedagogische vragen en problemen geconfronteerd wordt. Ten slotte kan het als handboek worden gebruikt in universitaire opleidingen en aan hogescholen in Vlaanderen en Nederland.

[c:vocv:666](#)

Integration for adults with learning difficulties : contexts and debates

[auteur] Sutcliffe, Jeannie. - ISBN 1-872941-18-4 - Leicester : National Institute of Adult Continuing Education (NIACE), 1992. - 109 p.

Met lit.opg. en adressen

Deze gids wil informatie en vernieuwende ideeën in Engeland en Wales samenbrengen. Er zijn zeer uiteenlopende initiatieven op het vlak van geïntegreerd leren bijeengebracht. In dit boek worden zowel successen als moeilijkheden aangegeven. Ook de deelname van mensen met grondige leerproblemen wordt belicht.

Dit boek is eigenlijk een vervolg van het hoofdstuk over integratie in het boek : *Adults with Learning Difficulties: Education for Choice and Empowerment*.

[c:vocv:2307](#)

Kan de drempel nog iets lager? : startfase van een VFIK-project vanuit het Liers Leerhuis

[auteur] De Block, Kathleen. - Antwerpen : Hoger Instituut voor Maatschappelijk Werk (HIMW), 1994. - 61 p.

Scriptie. - Met bijl. en lit. opg.

[c:vocv:10609](#)

KunstWerk(t) in de tertiaire sector : evaluatieonderzoek naar ervaringsleren met theatrale werkvormen

[auteur] Oud, Wil ; [auteur] Oostdam, Ron. - ISBN13 978-90-6813-829-0 - Amsterdam : SCO-Kohnstamm Instituut van de Faculteit der Maatschappij- en Gedragwetenschappen, 2007. - 218 p.

SCO-rapport nr. 774 projectnummer 4008

Het project is in Nederland gestart voor een aantal kwetsbare groepen die achterblijven in de arbeidsparticipatie. Zij ondervinden belemmeringen als gevolg van ongelijkheid en discriminatie. Dit zijn volgens Kunstenaars&Co vooral (veelal laagopgeleide) migranten, gehandicapten, gedetineerden en probleemjongeren.

Ter bevordering van de maatschappelijke participatie worden verschillende middelen, waaronder creatieve activiteiten, ingezet. Voor kunstenaars betekenen deze activiteiten bovendien een aanvulling op de beoefening van hun discipline en een

verbetering van hun inkomenspositie. Het werk van kunstenaars met deze kwetsbare groepen is echter nog niet systematisch beproefd en onderzocht en vormt mede de achtergrond van dit project. Onderzoek is daarom een belangrijk onderdeel.

[c:vocv:2886](#)

Licht mentaal gehandicapten : een werkbare doelgroep?

[auteur] Van Walle, Gert. - Machelen : CBE Midden-Brabant, 1995. - 19 p.

Met bijl.

In reeks: Rapportage experimentele bijscholing basiseducatie

[c:vocv:5159](#)

Mediërend agogisch handelen : een cognitieve benadering van volwassenen met verstandelijke beperkingen

[auteur] Warnez, Johan. - ISBN 90-334-4883-1 - Leuven : Acco, 2002. - 93 p.

Dit boek geeft aan hoe en onder welke voorwaarden volwassenen met verstandelijke beperkingen kunnen gestimuleerd worden tot meer zelfstandigheid. Mediërend agogisch handelen is een praktische en originele toepassing van de cognitieve benaderingen van R. Feuerstein H. C. Haywood en J. Timmer.

[c:vocv:7678](#)

Mensen met een handicap : modellen tussen theorie en praktijk

[auteur] Desnerck, Greetje. - ISBN13 9789038210865 - Gent : Academie Press, 2007. - 228 p.

Mensen met een handicap worden vanuit verschillende perspectieven bestudeerd. Diverse disciplines treden op de voorgrond zowel binnen de onderzoekswereld als in de praktijk. Als reactie op het defectdenken werden sociale modellen ontwikkeld. Een handicapsituatie wordt hierin toegeschreven aan barrières in de omgeving en de ruimere samenleving.

In dit boek worden de kracht en de mogelijkheden, maar ook de valkuilen van diverse perspectieven beschreven. Theoretische inzichten worden afgewisseld met onderzoeksgegevens en praktijkvoorbeelden. In het bijzonder wordt gerefereerd naar de praktijk van de ambulante revalidatiecentra in Vlaanderen.

Dit boek wil een kader bieden waar onderzoekers, professionelen en studenten uit kunnen putten in hun zoektocht naar het omgaan met de complexiteit van handicap in onze hedendaagse samenleving.

[c:vocv:1723](#)

Moeilijk-lerenden leren werken

[auteur] Jansen, Jan ; [auteur] Michielsen, Ludo. - Aarschot : FETOC, 1993. - 47 p.

FETOC ijvert voor de professionele integratie van personen met een handicap. Deze publicatie is het resultaat van een interne vormingsessie voor de instructeurs van de Centra voor gespecialiseerde Beroepsopleiding en beschrijft de kenmerken van personen met een licht mentale handicap, ook wel moeilijk lerenden genoemd.

Twee belangrijke domeinen voor een opleidingsgebeuren, met name de cognitieve en dynamisch-affectieve kenmerken, worden geformuleerd met hun pedagogische en didactische consequenties. Tot slot wordt aandacht besteed aan de voor personen met een licht mentale handicap belangrijke socio-familiale aspecten.

[c:vocv:992](#)

Moving ahead : a new handbook for tutors helping adults with learning difficulties

- ISBN 0-947919-37-6 - Edinburgh : Scottish Community Education Council (SCEC). - 156 p.

Met appendix en lit. opg.

Dit handboek heeft tot doel een aantal praktische suggesties te doen om volwassenen met leerproblemen te helpen hun communicatieve vaardigheden te ontwikkelen en hen te leren omgaan met dagelijkse situaties.

Het handboek vertrekt van de noden van individuele studenten en stelt manieren voor om een positieve bijdrage te leveren om te leren problemen oplossen en zelfvertrouwen op te bouwen.

[c:vocv:7388](#)

Onbeperkte toegang : educatief werken met personen met een handicap

[auteur] Bertels, Els. - Brussel : Steunpunt voor Sociaal-Cultureel Werk (SoCiuS), 2007. - 61p.

We willen graag dat zoveel mogelijk mensen deelnemen aan activiteiten of lid worden van een sociaal-culturele organisatie. Om dit te realiseren is het belangrijk om goede activiteiten te organiseren. Maar een aanbod is niet altijd voldoende. Om personen met een handicap te laten deelnemen aan activiteiten moeten drempels weggewerkt worden. In de publicatie 'Onbeperkte toegang' worden eenvoudige (basis)tips gegeven hoe je dit als sociaal-culturele organisatie kan doen. Het moet ook mogelijk zijn om deel te nemen aan een wandeling, lezing of begeleid bezoek. De wandeling zou geschikt moeten zijn voor mensen die in een rolstoel zitten, bij de lezing moet voldoende plaats voorzien worden zodat een tolk gebarentaal zijn werk kan doen,...

Om personen met een handicap te laten deelnemen aan activiteiten moeten daarom drempels weggewerkt worden die deelname verhinderen. In de publicatie 'Onbeperkte toegang' worden eenvoudige (basis)tips gegeven hoe je dit als sociaal-culturele organisatie kan doen. Naast de tips wordt ook ingegaan op de vraag of je (altijd) inclusief moet werken. De vele voorbeelden illustreren dat kleine aanpassingen soms voldoende zijn om deelname te realiseren. Tot slot wordt een oplijsting gemaakt van deskundige organisaties waarbij je terecht kan als je meer wenst te weten over bepaalde handicaps.

[c:vocv:56](#)

Een oriëntatiegroep met zwakbegaafden : konkreter maken van de 'benedengrens' in alfabetisering : verslag en evaluatie

[auteur] Gilles, Greta ; [auteur] Stellamans, Dirk ; [auteur] Aerts, Hedwig. - Gent : Alfabetisering Gent, 1988. - 42 p.

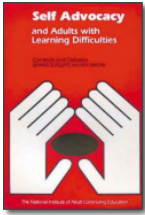
[c:vocv:1169](#)

Relationele en seksuele vorming : een overzicht van leermiddelen voor onderwijs en vormingswerk

[auteur] Pyck, Dirk. - Gent : Centra voor Geboortenregeling en Seksuele Opvoeding (CGSO), 1994. - 106 p.

In deze bundel zijn leermiddelen thematisch geordend.

- Een eerste deel bevat alle leermiddelen die onder de globale noemer relationele en seksuele vorming te catalogiseren zijn. Daarbij is een onderscheid gemaakt tussen het basisonderwijs en specifieke trainingen/opleidingen voor intermediairen (leerkrachten, medewerkers van PMS, vormingswerkers,...).
- In een tweede deel worden een aantal specifieke doelgroepen afzonderlijk behandeld: mentaal en lichamelijk gehandicapte jongeren, migrantenjongeren en werkende of niet-schoolgaande jongeren.
- Tenslotte volgt een opsomming van leermiddelen rond 9 specifieke onderwerpen : AIDS, SOA, anticonceptie en ongewenste zwangerschap, zwangerschap en bevalling, rolpatronen en emancipatie, samenlevingsvormen, (echt)scheiding, seksueel geweld, mishandeling van kinderen en vrouwen.

[c:vocv:2917](#)

Self advocacy and adults with learning difficulties : contexts and debates

[auteur] Sutcliffe, Jeannie ; [auteur] Simons, Ken. - ISBN 1-872941-27-3 - Leicesteeer : NIACE, 1993. - 120 p.

Met lit. opg. en adressen

Dit boek is geschreven voor begeleiders van mensen met een leermoeilijkheid en licht verstandelijk gehandicapten. Het tracht methodieken aan te reiken om bij deze doelgroep een veranderingsproces op gang te brengen om zichzelf beter te ontplooiën, uitgaande van de eigen mogelijkheden. Dat kan individueel, maar ook in groepsverband. Ook aandacht voor de rol van ouders hierbij.

[c:vocv:1191](#)

Tot leren in staat : de invloed van basiseducatie op de sociale redzaamheid van licht verstandelijk gehandicapten

[auteur] Dirk Ernst, Wim Römken, Anita Suylen ... [et al.] ; met bijdr. van Lambert Bollen, Frans Herberigs, Bert Huizing ... [et al.]. ; eindred. Probol (Productiebedrijf open leren). - 2e dr - Heerlen : Advies- en studiecentrum (AenS), afdeling Basiseducatie, 1990. - 98 p.

Met bijl. en lit. opg.

Een weergave van jarenlange ervaringen in het werken met verstandelijk gehandicapten en een bundeling van de verschillende programma's binnen het aanbod voor verstandelijk gehandicapten:

- algemeen vormende programma's
- Taal- en rekenprogramma's
- zelfstandigheidsbevorderende programma's
- sociale vaardigheidstrainingen

Voorafgaan aan het praktisch gedeelte zijn achtergronden en ontwikkelingen geschetst:

- de ontwikkelingen in het team dat met de doelgroep werkt
- een schets van de doelgroep
- doel: waarom basiseducatie voor verstandelijk gehandicapten:
 - didactische uitgangspunten
 - werving, toeleiding, intake en begeleiding.

[c:vocv:503](#)

Van rollenspel naar realiteit : training in sociale vaardigheden volgens de Goldsteinmethodiek in de basiseducatie

[auteur] Suylen, A.A.A.M.. - ISBN13 9789073504028 - 2e dr - Heerlen : REC Zuid-Limburg, 1992. - 114 p.

[c:vocv:2270](#)

Werken met 'licht mentaal gehandicapten' in basiseducatie : problemen en aandachtspunten

[auteur] Goddyn, Martine ; [auteur] Debusschere, Francky. - [Roeselare] : Centrum Basiseducatie Roeselare-Tielt, 1995. - 45 p.

Met bijl. en lit. opg.

In reeks: Rapportage experimentele bijscholing basiseducatie

[c:vocv:5141](#)

Bouwen aan leren leren : cognitieve leerbevordering bij kinderen met risico op ontwikkelings- of leerstoornissen

[auteur] Lebeer, Jo. - ISBN 90-334-5069-0 - Leuven : Acco, 2003. - 284 p.

Veel kinderen en volwassenen hebben het moeilijk om dingen te leren en te begrijpen: het is alsof vele onderwijspogingen onvoldoende doordringen. Hun basisvoorwaarden voor leren zijn onvoldoende ontwikkeld, door een aangeboren ontwikkelingsstoornis, of omdat ze van thuis uit of elders onvoldoende leerkansen hebben meegekregen. Zo ontstaat vaak een vicieuze cirkel: slechte schoolresultaten, negatief zelfbeeld, lage scholingsgraad, moeilijk werk vinden of houden, moeilijke integratie op sociaal gebied, vaak verwijzing naar speciaal onderwijs, sociale uitsluiting. Vicieuze cirkels kunnen doorbroken worden. Kinderen kunnen leren de nodige werktuigen te ontwikkelen om vat op de wereld te krijgen. Cognitieve werktuigen zijn basisvoorwaarden om de wereld te begrijpen en zelfstandig te kunnen leren. De benadering van Feuerstein, Nyborg en Buckley bieden zowel inspiratie als concrete hulpmiddelen hierbij. Dit boek is de vrucht van het Inside Project, een jarenlange samenwerking in een Europees Comenius-project, tussen verschillende partners, die elk pionierswerk op dit gebied hebben verricht bij kinderen met leer- en ontwikkelingsstoornissen, b.v. kinderen met het syndroom van Down, ADHD, kinderen in situaties van socio-economische kansarmoede. Ze delen het radicaal uitgangspunt dat elk kind, wat ook de graad van zijn achterstand is, kan leren beter te leren. Het boek wil leerkrachten, therapeuten en ouders meer bewust maken van hun bekwaamheid om die leerprocessen wakker te maken.

[c:vocv:1485](#)

Denken kun je leren : theorie en methoden van Feuerstein

[auteur] de Jager, Manon ; [auteur] Lebeer, Jo ; [auteur] Wald, Alfred. - ISBN 90-5563-007-1 - 2de herz. dr - Den Haag : Sardes, 1995. - 88 p.

Met lit. opg., bijl. en adressen

Dit boek opent met een inleiding over het belang van denktraining, de ontwikkelingen op internationaal vlak en een korte biografie van Feuerstein.

Hoofdstuk 3 gaat in op de drie grote toepassingen van de theorie, nl. het onderzoeksinstrument naar het leervermogen, het denktrainingsprogramma en de aanwijzingen voor het optimaliseren van het leervermogen. Daarbij is er aandacht voor toepassingen in het onderwijs. Verder is er aandacht voor programma's ontwikkeld op basis van Feuersteins gedachtengoed.

[c:vocv:6427](#)

Een ervaringsverslag : werken op een Feuersteinse manier bij beginnende alfagroepen aan de hand van de opleiding : instrumenteel verrijking programma

[auteur] De Vlaminck, Ann. - Antwerpen : Karel de Grote-Hogeschool (KdG), 2005. - 89 p.

Met bijl. - CBE Open School Kortrijk

- (Specialisatiedossier Voortgezette lerarenopleiding basiseducatie (VoBe);vol.)

De auteur begint haar werk met een woordje uitleg over de onderliggende visie en mensbeeld. Dan volgt de theorie en methodiek van Feuerstein en toepassing in alfagroepen en hun praktijktoepassingen. Ter afsluiting vind je een evaluatie van werken op een Feuersteinse manier bij beginnende alfagroepen.

[c:vocv:4200](#)

Experience of mediated learning : an impact of Feuerstein's theory in education and psychology

[auteur] Kozulin, Alex ; [auteur] Rand, Yaacov. - ISSN 8043-6471 - Amsterdam : Pergamon, 2000. - 366 p.

Met bibliogr. en referenties

In reeks: Advances in learning and instruction series

In this volume the authors examine the impact of Feuerstein's theory of Mediated Learning Experience (MLE) on our understanding of learning, instruction and cognitive modifiability of children, adolescents and young adults.

The book begins with a historical essay charting the origins of the theory in Feuerstein's work with holocaust survivors and immigrant children, to the current international acceptance and application of his ideas.

The authors discuss key issues such as: - The relationship between Feuerstein's theory and the changing agenda of psychological research; - Developments in the fields of learning potential assessment and their contribution to a more culturally equitable evaluation procedure; - The influence of MLE theory on the enhancement of the learning potential of students. The discussion concludes with a consideration of more problematic aspects of Feuerstein's work and an examination of alternative assessment methods.

[c:vocv:5159](#)

[Mediërend agogisch handelen : een cognitieve benadering van volwassenen met verstandelijke beperkingen](#)

[auteur] Warnez, Johan. - ISBN 90-334-4883-1 - Leuven : Acco, 2002. - 93 p.

Dit boek geeft aan hoe en onder welke voorwaarden volwassenen met verstandelijke beperkingen kunnen gestimuleerd worden tot meer zelfstandigheid. Mediërend agogisch handelen is een praktische en originele toepassing van de cognitieve benaderingen van R. Feuerstein H. C. Haywood en J. Timmer.

[c:vocv:4478](#)

[Een minuutje ... ik denk na! : Feuerstein als rode draad binnen Spreekrecht als cursus. Algemeen beeld over hoe werken op een Feuersteinse manier](#)

[auteur] Teppers, Hilde. - [Antwerpen : Karel de Grote-Hogeschool (KdG). - 55 p.

In reeks: Specialisatiedossier Voortgezette lerarenopleiding basiseducatie (VoBe)

Feuerstein heeft geen theorie ontwikkeld die alle problemen i.v.m. het leren van onze deelnemers oplost. Maar als je op een Feuersteinse manier voor je groep staat, kan je stellen dat je zoveel mogelijk op hun denken inspeelt en veel uit henzelf kan halen. Niet alle mensen hebben hun denkfuncties al goed ontwikkeld. Zij hebben een begeleider (mediator) nodig die met hen de weg naar gericht en doordacht handelen en denken bewandelt.

De mediator stimuleert hen om in situaties buiten de groep het denkproces verder te zetten. (Het positieve denkbeeld dat Feuerstein in zijn theorie hanteert is ook de belangrijkste kracht van zijn theorie.) Uitgewerkt materiaal: contacten met de school.

Nieuw INFOBOX

In de **INFOBOX** vind je alle updates van de Vocvo-Infotheek. We plaatsen een overzicht van onze nieuwe literatuurlijsten, informatiebundels en wetenschappelijke artikels. De focus ligt hier ook op **geletterdheid, onderwijs in detentie en duidelijke taal**. Zo blijf je op de hoogte van boeiende achtergrondliteratuur en interessant lesmateriaal. Meer info en de eerste edities vind je [hier](#).

Wil je de INFOBOX ook ontvangen? Stuur dan een mail naar jannik.dirickx@vocvo.be

Infotheek

Heb je nog vragen? Contacteer dan onze infotheekverantwoordelijke.

De infotheek is enkel na afspraak te bezoeken.

Mail naar ludwine.liefooghe@vocvo.be of bel naar 015 44 65 11 om een afspraak te maken.

Vocvo, Frederik de Merodestraat 27, 2800 Mechelen

t. 015 44 65 00

e. ludwine.liefooghe@vocvo.be

w. www.vocvo.be

vlaams ondersteuningscentrum voor het volwassenenonderwijs